

ॐ नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः
हरिः ॐ

7.4 सप्तमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः - सत्रकर्मनि

Contents

7.4 सप्तमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः - सत्रकर्मनिरूपणं

1

ॐ नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः हरिः ॐ

7.4 सप्तमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः - सत्रकर्मनिरूपणं

7.4 सप्तमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः - सत्रकर्मनिरूपणं

TS 7.4.1.1

बृहस्पतिः । अ॒काम॒यत् । श्रत् । मे । दे॒वाः । दधी॑रन् । गच्छे॑यम् । पु॒रो॒धा॒मि॒ति॒ पुरः - धाम् ।
 । इति॑ । सः । ए॒तम् । च॒तुर्विं॒शति॑रा॒त्रमि॑ति चतुर्विंशति - रा॒त्रम् । अ॒पश्य॑त् । तम् । एति॑
 । अ॒ह॒रत् । तेन॑ । अ॒य॒जत् । ततः॑ । वै । तस्मै॑ । श्रत् । दे॒वाः । अ॒द॒धत् । अ॒गच्छ॑त्
 । पु॒रो॒धा॒मि॒ति॒ पुरः - धाम् । ये । ए॒वम् । वि॒द्वा॒ंसः । च॒तुर्विं॒शति॑रा॒त्रमि॑ति चतुर्विंशति -
 रा॒त्रम् । आस॑ते । श्रत् । ए॒भ्यः । म॒नु॒ष्याः । दु॒ध॒ते । गच्छ॑न्ति । पु॒रो॒धा॒मि॒ति॒ पुरः-धाम्
 । ज्योतिः॑ । गौः । आ॒युः । इति॑ । त्र्य॒हा इति॑ त्रि - अ॒हाः । भ॒व॒न्ति । इ॒यम् । वाव ।
 ज्योतिः॑ । अ॒न्तरि॑क्षम् । गौः । अ॒सौ । आ॒युः । 1

TS 7.4.1.2

इ॒मान् । ए॒व । लो॒कान् । अ॒भ्यारो॑हन्तीत्य॑भि - आ॒रो॒ह॒न्ति । अ॒भि॒पूर्व॑मित्य॑भि - पू॒र्वम् । त्र्य॒हा
 इति॑ त्रि - अ॒हाः । भ॒व॒न्ति । अ॒भि॒पूर्व॑मित्य॑भि - पू॒र्वम् । ए॒व । सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॒ सु॒वः - गम् । लो॒कम्
 । अ॒भ्यारो॑हन्तीत्य॑भि - आ॒रो॒ह॒न्ति । अ॒स॒त्रम् । वै । ए॒तत् । यत् । अ॒छ॒न्दो॒ममि॑त्य॑छन्दः-मम्
 । यत् । छ॒न्दो॒मा इति॑ छन्दः - माः । भ॒व॒न्ति । तेन॑ । स॒त्रम् । दे॒वताः॑ । ए॒व । पृ॒ष्ठैः

। अवेति । रुन्धते । पशून् । छन्दोमैरिति छन्दः-मैः । ओजः । वै । वीर्यम् । पृष्ठानि । पशवः । छन्दोमा इति छन्दः - माः । ओजसि । एव । वीर्ये । पशुषु । प्रतीति । तिष्ठन्ति । बृहद्वथन्तराभ्यामिति बृहत् - रथन्तराभ्याम् । यन्ति । इयम् । वाव । रथन्तरमिति रथं - तरम् । असौ । बृहत् । आभ्याम् । एव । 2

TS 7.4.1.3

यन्ति । अथो इति । अनयोः । एव । प्रतीति । तिष्ठन्ति । एते इति । वै । यज्ञस्य । अञ्जसायनी इत्यञ्जसा - अयनी । सुती इति । ताभ्याम् । एव । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । यन्ति । चतुर्विंशतिरात्र इति चतुर्विंशति - रात्रः । भवति । चतुर्विंशतिरिति चतुः - विंशतिः । अर्द्धमासा इत्यर्द्ध - मासाः । सँवथ्सुर इति सं - वथ्सुरः । सँवथ्सुर इति सं - वथ्सुरः । सुवर्ग इति सुवः - गः । लोकः । सँवथ्सुर इति सं - वथ्सुरे । एव । सुवर्ग इति सुवः - गे । लोके । प्रतीति । तिष्ठन्ति । अथो इति । चतुर्विंशत्यक्षरेति चतुर्विंशति - अक्षरा । गायत्री । गायत्री । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म - वर्चसम् । गायत्रिया । एव । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म - वर्चसम् । अवेति । रुन्धते । अतिरात्रावित्यति - रात्रौ । अभितः । भवतः । ब्रह्मवर्चसस्येति ब्रह्म - वर्चसस्य । परिगृहीत्या इति परि - गृहीत्यै ॥ 3

(असावायु - राभ्यामेव - पञ्चचत्वारिंशच्च) (A1)

TS 7.4.2.1

यथा । वै । मनुष्याः । एवम् । देवाः । अग्रे । आसन् । ते । अकामयन्त । अवर्तिम् । पाप्मानम् । मृत्युम् । अपहत्येत्यप-हत्य । दैवीम् । सःसदमिति सं - सदम् । गच्छेम । इति । ते । एतम् । चतुर्विंशतिरात्रमिति चतुर्विंशति - रात्रम् । अपश्यन् । तम् । एति । अहरन् । तेन । अयजन्त । ततः । वै । ते । अवर्तिम् । पाप्मान-
म् । मृत्युम् । अपहत्येत्यप-हत्य । दैवीम् । सःसदमिति सं - सदम् । अगच्छन् ।

ये । ए॒वम् । वि॒द्वा॒सः । च॒तुर्वि॒ंश॒तिरा॒त्रमि॒तिं च॒तुर्वि॒ंश॒ति - रा॒त्रम् । आ॒स॒ते । अ॒व॒र्ति॒म् ।
। ए॒व । पा॒प्मान॑म् । अ॒प॒ह॒त्ये॒त्य॒प॒- ह॒त्य॑ । श्रि॒य॑म् । ग॒च्छ॒न्ति॒ । श्रीः । हि । म॒नु॒ष्य॑स्य । 4

TS 7.4.2.2

दैवी॑ । स॒स॒दि॒तिं सं - स॒त् । ज्यो॒तिः । अ॒ति॒रा॒त्र इ॒त्य॒ति - रा॒त्रः । भ॒व॒ति॒ । सु॒व॒र्ग॒स्ये॒ति सु॒वः
- ग॒स्य॑ । लो॒क॒स्य॑ । अ॒नु॒ख्या॒त्या इ॒त्य॒नु॒-ख्या॒त्यै । पृ॒ष्ठ्यः । ष॒ड॒ह इ॒ति षट् - अ॒हः । भ॒व॒ति॒
। षट् । वै । ऋ॒त॒वः । स॒व॒त्स॒र इ॒ति सं - व॒त्स॒रः । तम् । मा॒साः । अ॒र्ध॒मा॒सा इ॒त्य॒र्ध -
मा॒साः । ऋ॒त॒वः । प्र॒वि॒शे॒ति प्र - वि॒श॒य॑ । दैवी॑म् । स॒स॒दु॒मि॒तिं सं - स॒द॑म् । अ॒ग॒च्छ॒न् ।
ये । ए॒वम् । वि॒द्वा॒सः । च॒तुर्वि॒ंश॒तिरा॒त्रमि॒तिं च॒तुर्वि॒ंश॒ति - रा॒त्रम् । आ॒स॒ते । स॒व॒त्स॒रमि॒तिं
सं - व॒त्स॒रम् । ए॒व । प्र॒वि॒शे॒ति प्र - वि॒श॒य॑ । व॒स्य॑सीम् । स॒स॒दु॒मि॒तिं सं - स॒द॑म् । ग॒च्छ॒न्ति॒
। त्रयः॑ । त्र॒य॒स्त्रि॒ंश॒ इ॒ति त्रयः॑ - त्रि॒ंशः । अ॒व॒स्ता॑त् । भ॒व॒न्ति॒ । त्रयः॑ । त्र॒य॒स्त्रि॒ंश॒
इ॒ति त्रय॑ - त्रि॒ंशः । प॒र॒स्ता॑त् । त्र॒य॒स्त्रि॒ंशैरि॒ति त्रयः॑ - त्रि॒ंशैः । ए॒व । उ॒भ॒य॒तः । अ॒-
व॒र्ति॒म् । पा॒प्मान॑म् । अ॒प॒ह॒त्ये॒त्य॒प॒- ह॒त्य॑ । दैवी॑म् । स॒स॒दु॒मि॒तिं सं - स॒द॑म् । म॒द्भ्य॑तः । 5

TS 7.4.2.3

ग॒च्छ॒न्ति॒ । पृ॒ष्ठानि॑ । हि । दैवी॑ । स॒स॒दि॒तिं सं - स॒त् । जा॒मि॒ । वै । ए॒तत् । कु॒-
र्व॒न्ति॒ । यत् । त्रयः॑ । त्र॒य॒स्त्रि॒ंश॒ इ॒ति त्रयः॑-त्रि॒ंशः । अ॒न्व॒ञ्चः॑ । म॒द्भ्यै॑ । अ॒नि॒रु॒क्त॒
इ॒त्य॒निः - उ॒क्तः॑ । भ॒व॒ति॒ । तेन॑ । अ॒जा॒मि॒ । ऊ॒र्ध्वानि॑ । पृ॒ष्ठानि॑ । भ॒व॒न्ति॒ । ऊ॒र्ध्वाः॑
। छ॒न्दो॒मा इ॒ति छ॒न्दः - माः॑ । उ॒भा॒भ्या॑म् । रू॒पा॒भ्या॑म् । सु॒व॒र्ग॒मि॒तिं सु॒वः - ग॒म् ।
लो॒क॒म् । य॒न्ति॒ । अ॒स॒त्रम् । वै । ए॒तत् । यत् । अ॒छ॒न्दो॒ममि॒त्य॒छ॒न्दः-म॒म् । यत् ।
छ॒न्दो॒मा इ॒ति छ॒न्दः- माः॑ । भ॒व॒न्ति॒ । तेन॑ । स॒त्रम् । दे॒वताः॑ । ए॒व । पृ॒ष्ठैः॑ । अ॒वे॒ति॒
। रु॒न्ध॒ते॒ । प॒शून् । छ॒न्दो॒मैरि॒ति छ॒न्दः - मैः॑ । ओ॒जः॑ । वै । वी॒र्य॑म् । पृ॒ष्ठानि॑ । प॒श॒वः॑ । 6

TS 7.4.2.4

छन्दोमा इति छन्दः - माः । ओजसि । एव । वीर्ये । पशुषु । प्रतीति । तिष्ठन्ति । त्रयः । त्रयस्त्रिंशा इति त्रयः - त्रिंशाः । अवस्तात् । भवन्ति । त्रयः । त्रयस्त्रिंशा इति त्रयः - त्रिंशाः । परस्तात् । मद्ध्ये । पृष्ठानि । उरः । वै । त्रयस्त्रिंशा इति त्रयः - त्रिंशाः । आत्मा । पृष्ठानि । आत्मनै । एव । तत् । यजमानाः । शर्म । नह्यन्ते । अनोत्यै । बृहद्रथन्तराभ्यामिति बृहत् - रथन्तराभ्याम् । यन्ती । इयम् । वाव । रथन्तरमिति रथं - तुरम् । असौ । बृहत् । आभ्याम् । एव । यन्ति । अथो इति । अनयोः । एव । प्रतीति । तिष्ठन्ति । एते इति । वै । यज्ञस्य । अञ्जसायनी इत्यञ्जसा - अयनी । सुती इति । ताभ्याम् । एव । 7

TS 7.4.2.5

सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । यन्ति । पराञ्चः । वै । एते । सुवर्गमिति सुवः-गम् । लोकम् । अभ्यारोहन्तीत्यभि - आरोहन्ति । ये । पराचीनानि । पृष्ठानि । उपयन्तीत्युप - यन्ति । प्रत्यङ् । षडह इति षट् - अहः । भवति । प्रत्यवरूढ्या इति प्रति - अवरूढ्यै । अथो इति । प्रतिष्ठित्या इति प्रति - स्थित्यै । उभयोः । लोकयोः । ऋद्धा । उदिति । तिष्ठन्ति । त्रिवृत इति त्रि - वृतः । अधीति । त्रिवृतमिति त्रि - वृतम् । उपेति । यन्ति । स्तोमानाम् । संपत्त्या इति सं - पत्यै । प्रभवायेति प्र - भवाय । ज्योतिः । अग्निष्टोम इत्यग्नि-स्तोमः । भवति । अयम् । वाव । सः । क्षयः । अस्मात् । एव । तेन । क्षयात् । न । यन्ति । चतुर्विंशतिरात्र इति चतुर्विंशति-रात्रः । भवति । चतुर्विंशतिरिति चतुः-विंशतिः । अर्द्धमासा इत्यर्द्ध - मासाः । संवत्सर इति सं - वत्सरः () । संवत्सर इति सं - वत्सरः । सुवर्ग इति सुवः - गः । लोकः । संवत्सर इति सं-वत्सरे । एव । सुवर्ग इति सुवः - गे । लोके । प्रतीति । तिष्ठन्ति । अथो इति । चतुर्विंशत्यक्षरेति चतुर्विंशति- अक्षरा । गायत्री । गायत्री । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म - वर्चसम् । गायत्रिया । एव । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म - वर्चसम् । अवेति । रुन्धते । अतिरात्रावित्यति - रात्रौ । अभितः । भवतः । ब्रह्मवर्चस्येति ब्रह्म - वर्चसस्य । परिगृहीत्या इति परि - गृहीत्यै ॥ 8

(मनुष्यस्य - मध्यतः - पशव - स्ताभ्यामेव - सँवथ्सुर - श्वतुर्विशतिश्च) (A2)

TS 7.4.3.1

ऋक्षा । वा । इयम् । अलोमका । आसीत् । सा । अकामयत् । ओषधीभिरित्योषधि-भिः ।
वनस्पतिभिरिति वनस्पति-भिः । प्रेति । जायेय । इति । सा । एताः । त्रिशतम् । रात्रीः
। अपश्यत् । ततः । वै । इयम् । ओषधीभिरित्योषधि - भिः । वनस्पतिभिरिति वनस्पति
-भिः । प्रेति । अजायत् । ये । प्रजाकामा इति प्रजा - कामाः । पशुकामा इति पशु -
कामाः । स्युः । ते । एताः । आसीरन् । प्रेति । एव । जायन्ते । प्रजयेति प्र-जया ।
पशुभिरिति पशु-भिः । इयम् । वै । अक्षुद्ध्यत् । सा । एताम् । विराजमिति वि - राजम् । अप-
श्यत् । ताम् । आत्मन् । धित्वा । अन्नाद्यमित्यन्न - अद्यम् । अवेति । अरुन्ध । ओषधीः । 9

TS 7.4.3.2

वनस्पतीन् । प्रजामिति प्र - जाम् । पशून् । तेन । अवर्द्धत् । सा । जेमानम् । महिमानम्
। अगच्छत् । ये । एवम् । विद्वांसः । एताः । आसते । विराजमिति वि-राजम् । एव ।
आत्मन् । धित्वा । अन्नाद्यमित्यन्न - अद्यम् । अवेति । रुन्धते । वर्द्धन्ते । प्रजयेति प्र - जया
। पशुभिरिति पशु - भिः । जेमानम् । महिमानम् । गच्छन्ति । ज्योतिः । अतिरात्र इत्यति
- रात्रः । भवति । सुवर्गस्येति सुवः - गस्य । लोकस्य । अनुख्यात्या इत्यनु - ख्यात्यै ।
पृष्ठ्यः । षडह इति षट् - अहः । भवति । षट् । वै । ऋतवः । षट् । पृष्ठानि । पृष्ठैः
। एव । ऋतून् । अन्वारोहन्तीत्यनु - आरोहन्ति । ऋतुभिरित्यृतु - भिः । सँवथ्सुरमिति सं -
वथ्सुरम् । ते । सँवथ्सुर इति सं - वथ्सुरे । एव । 10

TS 7.4.3.3

प्रतीति । तिष्ठन्ति । त्रयस्त्रिंशदिति त्रयः - त्रिंशात् । त्रयस्त्रिंशमिति त्रयः - त्रिंशम् ।
उपेति । यन्ति । यज्ञस्य । संतत्या इति सं - तत्यै । अथो इति । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः

। वै । त्रयस्त्रिंश इति त्रयः-त्रिंशः । प्रजापतिमिति प्रजा-पतिम् । एव । एति । रभन्ते । प्रतिष्ठित्या इति प्रति - स्थित्यै । त्रिणव इति त्रि - नवः । भवति । विजित्या इति वि - जित्यै । एकविंश इत्येक - विंशः । भवति । प्रतिष्ठित्या इति प्रति - स्थित्यै । अथो इति । रुचम् । एव । आत्मन् । दुधते । त्रिवृदिति त्रि - वृत् । अग्निष्टुदित्यग्नि - स्तुत् । भवति । पाप्मानम् । एव । तेन । निरिति । दुहन्ते । अथो इति । तेजः । वै । त्रिवृदिति त्रि-वृत् । तेजः । एव । आत्मन् । दुधते । पञ्चदश इति पञ्च - दशः । इन्द्रस्तोम इतीन्द्र - स्तोमः । भवति । इन्द्रियम् । एव । अवेति । 11

TS 7.4.3.4

रुन्धते । सप्तदश इति सप्त - दशः । भवति । अन्नाद्यस्येत्यन्न- अद्यस्य । अवरुद्ध्या इत्यव-रुद्ध्यै । अथो इति । प्रेति । एव । तेन । जायन्ते । एकविंश इत्येक - विंशः । भवति । प्रतिष्ठित्या इति प्रति - स्थित्यै । अथो इति । रुचम् । एव । आत्मन् । दुधते । चतुर्विंश इति चतुः - विंशः । भवति । चतुर्विंशतिरिति चतुः - विंशतिः । अर्द्धमासा इत्यर्द्ध - मासाः । सँवत्सर इति सं - वत्सरः । सँवत्सर इति सं - वत्सरः । सुवर्ग इति सुवः - गः । लोकः । सँवत्सर इति सं - वत्सरे । एव । सुवर्ग इति सुवः - गे । लोके । प्रतीति । तिष्ठन्ति । अथो इति । एषः । वै । विषूवानिति विषु - वान् । विषूवन्त इति विषु - वन्तः । भवन्ति । ये । एवम् । विद्वांसः । एताः । आसते । चतुर्विंशादिति चतुः - विंशात् । पृष्ठानि । उपेति । यन्ति । सँवत्सर इति सं - वत्सरे । एव । प्रतिष्ठायेति प्रति-स्थाय । 12

TS 7.4.3.5

देवताः । अभ्यारोहन्तीत्यभि - आरोहन्ति । त्रयस्त्रिंशादिति त्रयः - त्रिंशात् । त्रयस्त्रिंशमिति त्रय - त्रिंशम् । उपेति । यन्ति । त्रयस्त्रिंशादिति त्रयः - त्रिंशात् । वै । देवताः । देवतासु । एव । प्रतीति । तिष्ठन्ति । त्रिणव इति त्रि - नवः । भवति । इमे । वै । लोकाः । त्रिणव इति त्रि - नवः । एषु । एव । लोकेषु । प्रतीति । तिष्ठन्ति । द्वौ । एकविंशावित्येक -

वि॒शौ । भ॒वतुः । प्र॒ति॒ष्ठित्या॒ इति॒ प्र॒ति - स्थि॒त्यै । अथो॒ इति॒ । रुच॑म् । ए॒व । आ॒त्मन् ।
द॒धते । ब॒हवः । षो॒ड॒शिनः । भ॒वन्ति । तस्मा॑त् । ब॒हवः । प्र॒जास्वि॒तिं प्र - जा॑सु । वृ॒षाणः
। यत् । ए॒ते । स्तो॒माः । व्य॒ति॒षक्ता॒ इति॒ वि - अ॒ति॒षक्ताः । भ॒वन्ति । तस्मा॑त् । इ॒यम् ।
ओष॑धीभि॒रित्योष॑धि - भिः । व॒न॒स्पति॑भि॒रिति॒ व॒न॒स्पति॑ - भिः । व्य॒ति॒षक्ते॒तिं वि - अ॒ति॒षक्ता । 13

TS 7.4.3.6

व्य॒ति॒षज्य॑न्त॒ इति॒ वि - अ॒ति॒षज्य॑न्ते । प्र॒जये॑ति॒ प्र - जया॑ । प॒शुभि॑रिति॒ प॒शु - भिः । ये
। ए॒वम् । वि॒द्वा॒शंसः । ए॒ताः । आ॑स॒ते । अ॒कृ॒षाः । वै । ए॒ते । सु॒व॒र्गमि॑ति॒ सुवः -
गम् । लो॒कम् । य॒न्ति । उ॒च्चा॒व॒चान् । हि । स्तो॒मान् । उ॒प॒य॒न्तीत्यु॑प - य॒न्ति । यत्
। ए॒ते । ऊ॒र्ध्वाः । कृ॒षाः । स्तो॒माः । भ॒वन्ति । कृ॒षाः । ए॒व । सु॒व॒र्गमि॑ति॒ सुवः -
गम् । लो॒कम् । य॒न्ति । उ॒भयोः॑ । ए॒भ्यः । लो॒कयोः॑ । क॒ल्प॒ते । त्रि॒शत् । ए॒ताः ।
त्रि॒श॒दक्ष॑रेति॒ त्रि॒शत् - अ॒क्षरा॑ । वि॒राडिति॒ वि - राट् । अ॒न्नम् । वि॒राडिति॒ वि - राट् ।
वि॒राजे॑ति॒ वि - राजा॑ । ए॒व । अ॒न्नाद्य॑मित्य॒न्न-अद्य॑म् । अ॒वेति॑ । रु॒न्ध॒ते । अ॒ति॒रा॒त्रावि॑त्य॒ति -
रा॒त्रौ । अ॒भितः॑ । भ॒वतुः । अ॒न्नाद्य॑स्येत्य॒न्न - अद्य॑स्य । परि॑गृही॒त्या इति॒ परि॑ - गृही॒त्यै ॥ 14

(ओष॑धीः - सँव॒त्स॒र ए॒वा - ऽव॑ - प्र॒ति॒ष्ठा॒य - व्य॒ति॒ष॒क्त्यै - का॒न्नप॑ञ्चा॒शच्च) (A3)

TS 7.4.4.1

प्र॒जाप॑ति॒रिति॒ प्र॒जा - प॒तिः । सु॒व॒र्गमि॑ति॒ सुवः - गम् । लो॒कम् । ए॒त् । तम् । दे॒वाः ।
येन॑येनेति॒ येन॑ - येन॑ । छ॒न्द॑सा । अ॒नु । प्रे॒ति । अ॒यु॒ञ्जत॑ । तेन॑ । न । आ॒मु॒व॒न् । ते । ए॒ताः
। द्वा॒त्रि॒ंश॒तम् । रा॒त्रीः । अ॒प॒श्य॒न् । द्वा॒त्रि॒ंश॒दक्ष॑रेति॒ द्वा॒त्रि॒ंश॒त् - अ॒क्षरा॑ । अ॒नु॒ष्टु॒गित्य॑नु
- स्तुक् । आ॒नु॒ष्टु॒भ॒ इत्या॑नु - स्तु॒भः । प्र॒जाप॑ति॒रिति॒ प्र॒जा-प॒तिः । स्वेन॑ । ए॒व । छ॒न्द॑सा ।
प्र॒जाप॑ति॒मिति॒ प्र॒जा - प॒तिम् । आ॒त्वा । अ॒भ्या॒रु॒ह्येत्य॑भि - आ॒रु॒ह्य । सु॒व॒र्गमि॑ति॒ सुवः - गम्
। लो॒कम् । आ॒य॒न् । ये । ए॒वम् । वि॒द्वा॒शंसः । ए॒ताः । आ॑स॒ते । द्वा॒त्रि॒ंश॒त् । ए॒ताः ।

द्वात्रिंशदक्षरेति द्वात्रिंशत् - अक्षरा । अनुष्टुगित्यनु - स्तुक् । आनुष्टुभ इत्यानु - स्तुभः । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । स्वेन । एव । छन्दसा । प्रजापतिमिति प्रजा -पतिम् । आत्वा । श्रियम् । गच्छन्ति । 15

TS 7.4.4.2

श्रीः । हि । मनुष्यस्य । सुवर्ग इति सुवः-गः । लोकः । द्वात्रिंशत् । एताः । द्वात्रिंशदक्षरेति द्वात्रिंशत् - अक्षरा । अनुष्टुगित्यनु - स्तुक् । वाक् । अनुष्टुबित्यनु - स्तुप् । सर्वम् । एव । वाचम् । आमुवन्ति । सर्वे । वाचः । वदितारः । भवन्ति । सर्वे । हि । श्रियम् । गच्छन्ति । ज्योतिः । गौः । आयुः । इति । त्र्यहा इति त्रि - अहाः । भवन्ति । इयम् । वाव । ज्योतिः । अन्तरिक्षम् । गौः । असौ । आयुः । इमान् । एव । लोकान् । अभ्यारोहन्तीत्यभि - आरोहन्ति । अभिपूर्वमित्यभि - पूर्वम् । त्र्यहा इति त्रि-अहाः । भवन्ति । अभिपूर्वमित्यभि - पूर्वम् । एव । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । अभ्यारोहन्तीत्यभि-आरोहन्ति । बृहद्ब्रथन्तराभ्यामिति बृहत् - रथन्तराभ्याम् । यन्ति । 16

TS 7.4.4.3

इयम् । वाव । रथन्तरमिति रथं - तरम् । असौ । बृहत् । आभ्याम् । एव । यन्ति । अथो इति । अनयोः । एव । प्रतीति । तिष्ठन्ति । एते इति । वै । यज्ञस्य । अञ्जसायनी इत्यञ्जसा - अयनी । सुती इति । ताभ्याम् । एव । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । यन्ति । पराञ्चः । वै । एते । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । अभ्यारोहन्तीत्यभि - आरोहन्ति । ये । पराचः । त्र्यहानिति त्रि - अहान् । उपयन्तीत्युप - यन्ति । प्रत्यङ् । त्र्यहा इति त्रि - अहः । भवति । प्रत्यवरूढ्या इति प्रति - अवरूढ्यै । अथो इति । प्रतिष्ठित्या इति प्रति - स्थित्यै । उभयोः । लोकयोः । ऋद्धा । उदिति । तिष्ठन्ति । द्वात्रिंशत् । एताः । तासाम् । याः । त्रिंशत् । त्रिंशदक्षरेति त्रिंशत् - अक्षरा () । विराडिति वि - राट् । अन्नम् । विराडिति वि - राट् । विराजेति वि - राजा । एव

। अ॒न्नाद्य॑मित्य॒न्न - अद्य॑म् । अवे॑ति । रु॒न्ध॑ते । ये इति॑ । द्वे इति॑ । अ॒होरा॑त्रे इत्य॒हः - रा॒त्रे । ए॒व । ते इति॑ । उ॒भाभ्या॑म् । रू॒पाभ्या॑म् । सु॒वर्ग॑मिति॒ सुवः - ग॒म् । लो॒कम् । य॒न्ति । अ॒तिरा॑त्रा॒वित्य॑ति - रा॒त्रौ । अ॒भितः॑ । भ॒वतुः॑ । परि॑गृही॒त्या इति॑ परि॑ - गृही॒त्यै ॥ 17

(गच्छ॑न्ति - य॒न्ति - त्रि॒श॒दक्ष॑रा - द्वावि॑ंशतिश्च) (A4)

TS 7.4.5.1

द्वे इति॑ । वा॒व । दे॒वस॒त्रे इति॑ दे॒व - स॒त्रे । द्वा॒द॒शा॒ह इति॑ द्वा॒द॒श-अ॒हः । च॒ । ए॒व । त्र॒य॒स्त्रि॒ंश॒द॒ह इति॑ त्र॒य॒स्त्रि॒ंश॒त्-अ॒हः । च॒ । ये । ए॒वम् । वि॒द्वा॒श॒सः । त्र॒य॒स्त्रि॒ंश॒द॒हमि॑ति॒ त्र॒य॒स्त्रि॒ंश॒त्-अ॒हम् । आ॒स॒न्ते । सा॒क्षादि॑ति॒ स - आ॒क्षा॒त् । ए॒व । दे॒वताः॑ । अ॒भ्यारो॑ह॒न्ती-
त्य॑भि - आ॒रोह॑न्ति । यथा॑ । खलु॑ । वै । श्रे॒यान् । अ॒भ्यारू॑ढ इत्य॑भि - आ॒रूढः॑ । का॒मय॑न्ते । तथा॑ । क॒रोति॑ । यदि॑ । अ॒ववि॑द्ध्य॒तीत्य॑व - वि॒द्ध्य॑ति । पा॒पी॒यान् । भ॒वति॑ । यदि॑ । न । अ॒ववि॑द्ध्य॒तीत्य॑व - वि॒द्ध्य॑ति । स॒द्य॒ङ्घ्रि॑ति॒ स - द॒ङ् । ये । ए॒वम् । वि॒द्वा॒श॒सः । त्र॒य॒स्त्रि॒ंश॒द॒हमि॑ति॒ त्र॒य॒स्त्रि॒ंश॒त् - अ॒हम् । आ॒स॒न्ते । वी॑ति॒ । पा॒प्म॒ना । भ्रातृ॑व्येण । ए॒ति॑ । वर्त॑न्ते । अ॒हर्भा॑ज इत्य॒हः - भा॑जः । वै । ए॒ताः । दे॒वाः । अ॒ग्रे । ए॒ति॑ । अ॒हर॑न् । 18

TS 7.4.5.2

अ॒हः । ए॒कः । अ॒भ॒ज॒त । अ॒हः । ए॒कः । ता॒भिः । वै । ते । प्र॒बाहु॑गिति॒ प्र - बाहु॑क् । आ॒र्द्ध॒व॒न् । ये । ए॒वम् । वि॒द्वा॒श॒सः । त्र॒य॒स्त्रि॒ंश॒द॒हमि॑ति॒ त्र॒य॒स्त्रि॒ंश॒त् - अ॒हम् । आ॒स॒न्ते । स॒र्वे । ए॒व । प्र॒बाहु॑गिति॒ प्र - बाहु॑क् । ऋ॒द्ध॒व॒न्ति । स॒र्वे । ग्रा॒म॒णी॒यमि॑ति॒ ग्रा॒म - नी॒यम् । प्रे॑ति॒ । आ॒प्नु॒व॒न्ति । प॒ञ्चा॒हा इति॑ प॒ञ्च-अ॒हाः । भ॒व॒न्ति । प॒ञ्च । वै । ऋ॒त॒वः । स॒व॒त्स॒र इति॑ सं - व॒त्स॒रः । ऋ॒तु॒षु । ए॒व । स॒व॒त्स॒र इति॑ सं-व॒त्स॒रे । प्र॒ती॒ति॑ । ति॒ष्ठ॒न्ति । अ॒थो इति॑ । प॒ञ्चाक्ष॑रेति॒ प॒ञ्च-अ॒क्ष॒रा । प॒ङ्क्तिः॑ । पा॒ङ्क्तः॑ । य॒ज्ञः । य॒ज्ञम् । ए॒व । अ॒वे॒ति॑ । रु॒न्ध॑ते । त्री॒णि । आ॒श्वि॒ना॒नि । भ॒व॒न्ति । त्र॒यः । इ॒मे । लो॒काः । ए॒षु । 19

TS 7.4.5.3

ए॒व । लो॒केषु॑ । प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठन्ति॑ । अथो॒ इति॑ । त्रीणि॑ । वै । य॒ज्ञस्य॑ । इ॒न्द्रियाणि॑ । तानि॑
 । ए॒व । अवे॑ति । रु॒न्धते॑ । वि॒श्वजि॑दि॒ति विश्व॑ - जि॒त् । भ॒वति॑ । अ॒न्नाद्य॑स्येत्य॒न्न - अद्य॑स्य ।
 अ॒व॒रु॒द्ध्या॒ इत्य॑व - रु॒द्ध्यै । सर्व॑पृ॒ष्ठ इति॑ सर्व - पृ॒ष्ठः । भ॒वति॑ । सर्व॑स्य । अ॒भिजि॑त्या॒ इत्य॑भि
 - जि॒त्यै । वाक् । वै । द्वा॒दशा॒ह इति॑ द्वा॒दश - अ॒हः । यत् । पु॒रस्ता॑त् । द्वा॒दशा॒हमि॑ति
 द्वा॒दश - अ॒हम् । उ॒पेयु॑रित्यु॒प-इ॒युः । अ॒ना॒प्तम् । वाच॑म् । उ॒पेति॑ । इ॒युः । उ॒प॒दासु॑केत्यु॒प
 - दासु॑का । ए॒षाम् । वाक् । स्या॒त् । उ॒परि॑ष्ठात् । द्वा॒दशा॒हमि॑ति द्वा॒दश - अ॒हम् । उ॒पेति॑
 । य॒न्ति । आ॒प्तम् । ए॒व । वाच॑म् । उ॒पेति॑ । य॒न्ति । तस्मा॑त् । उ॒परि॑ष्ठात् । वा॒चा ।
 व॒दामः॑ । अ॒वा॒न्तर॑मित्य॒व - अ॒न्तर॑म् । 20

TS 7.4.5.4

वै । दु॒श्रा॒त्रेणे॑ति॒ दश॑ - रा॒त्रेण॑ । प्र॒जाप॑ति॒रिति॑ प्र॒जा - प॒तिः । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । अ॒सृज॑त्
 । यत् । दु॒श्रा॒त्र इति॑ दश॑ - रा॒त्रः । भ॒वति॑ । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । ए॒व । तत् । यज॑मानाः
 । सृ॒जन्ते॑ । ए॒ताम् । ह । वै । उ॒दु॒ङ्कः । शौ॒ल्बा॒यनः॑ । सु॒त्रस्य॑ । ऋ॒द्धि॑म् । उ॒वाच॑ । यत्
 । दु॒श्रा॒त्र इति॑ दश॑ - रा॒त्रः । यत् । दु॒श्रा॒त्र इति॑ दश॑ - रा॒त्रः । भ॒वति॑ । सु॒त्रस्य॑ । ऋ॒द्ध्यै
 । अथो॒ इति॑ । यत् । ए॒व । पूर्वे॑षु । अ॒हस्वि॑त्य॒हः - सु॑ । वि॒लो॒मेति॑ वि - लो॒म् । क्रि॒यते॑
 । तस्य॑ । ए॒व । ए॒षा । शान्तिः॑ । द्वा॒यनी॑का इति॑ द्वि - अ॒नीकाः । वै । ए॒ताः । रा॒त्रयः॑ ।
 यज॑मानाः । वि॒श्वजि॑दि॒ति विश्व॑ - जि॒त् । स॒ह । अ॒तिरा॒त्रेणे॑त्य॒ति - रा॒त्रेण॑ । पूर्वाः॑ । षोड॑श
 । स॒ह () । अ॒तिरा॒त्रेणे॑त्य॒ति - रा॒त्रेण॑ । उ॒त्तरा॑ इत्यु॒त् - त॒राः । षोड॑श । ये । ए॒वम् ।
 वि॒द्वा॒ंसः । त्र॒यस्त्रि॑ंश॒दह॑मि॒ति त्र॒यस्त्रि॑ंश॒त् - अ॒हम् । आस॑ते । ए॒ति । ए॒षाम् । द्वा॒यनी॑केति॑
 द्वि - अ॒नीका । प्र॒जेति॑ प्र - जा । जा॒यते॑ । अ॒तिरा॒त्रावि॑त्य॒ति - रा॒त्रौ । अ॒भितः॑ । भ॒वतुः॑ ।
 परि॑गृहीत्या॒ इति॑ परि॑ - गृही॒त्यै ॥ 21

(अ॒ह॒र॒- च॒ेष्व॑ - वा॒न्त॒र॒५ - षोड॑श॒ स॒ह - स॒प्तद॑श॒ च) (A5)

TS 7.4.6.1

आ॒दि॒त्याः । अ॒का॒म॒य॒न्त॒ । सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॑ सु॒वः - ग॒म् । लो॒क॒म् । इ॒या॒म् । इति॑ । ते ।
सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॑ सु॒वः - ग॒म् । लो॒क॒म् । न । प्रेति॑ । अ॒जा॒न॒न् । न । सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॑ सु॒वः-ग॒म् ।
लो॒क॒म् । आ॒य॒न् । ते । ए॒त॒म् । ष॒द्वि॒ंश॒द्रा॒त्र॒मि॒ति॑ ष॒द्वि॒ंश॒त् - रा॒त्र॒म् । अ॒प॒श्य॒न् । त॒म् ।
एति॑ । अ॒ह॒र॒न् । तेन॑ । अ॒य॒ज॒न्त॒ । ततः॑ । वै । ते । सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॑ सु॒वः - ग॒म् । लो॒क॒म् ।
प्रेति॑ । अ॒जा॒न॒न् । सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॑ सु॒वः-ग॒म् । लो॒क॒म् । आ॒य॒न् । ये । ए॒व॒म् । वि॒द्वा॒ंसः ।
ष॒द्वि॒ंश॒द्रा॒त्र॒मि॒ति॑ ष॒द्वि॒ंश॒त् - रा॒त्र॒म् । आस॑ते । सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॑ सु॒वः - ग॒म् । ए॒व । लो॒क॒म् ।
प्रेति॑ । जा॒न॒न्ति॒ । सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॑ सु॒वः - ग॒म् । लो॒क॒म् । य॒न्ति॒ । ज्योतिः॑ । अ॒ति॒रा॒त्र॒ इत्य॑ति -
रा॒त्रः । 22

TS 7.4.6.2

भ॒व॒ति॒ । ज्योतिः॑ । ए॒व । पु॒र॒स्ता॑त् । द॒ध॒ते॒ । सु॒व॒र्ग॒स्येति॑ सु॒वः - ग॒स्य॑ । लो॒क॒स्य॑ ।
अ॒नु॒ख्या॒त्या॒ इत्य॑नु॒ - ख्या॒त्यै॒ । ष॒ड॒हा इति॑ षट् - अ॒हाः । भ॒व॒न्ति॒ । षट् । वै । ऋ॒त॒वः॑ ।
ऋ॒तु॒षु॑ । ए॒व । प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठ॒न्ति॒ । च॒त्वारः॑ । भ॒व॒न्ति॒ । च॒त॒स्रः॑ । दि॒शः॑ । दि॒क्षु॑ । ए॒व ।
प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठ॒न्ति॒ । अ॒स॒त्र॒म् । वै । ए॒त॒त् । यत् । अ॒छ॒न्दो॒म॒मि॒त्य॑छ॒न्दः - म॒म् । यत् ।
छ॒न्दो॒मा इति॑ छ॒न्दः - माः॑ । भ॒व॒न्ति॒ । तेन॑ । स॒त्र॒म् । दे॒वताः॑ । ए॒व । पृ॒ष्ठैः॑ । अ॒वेति॑ ।
रु॒न्ध॒ते॒ । प॒शून् । छ॒न्दो॒मैरि॑ति॒ छ॒न्दः - मैः॑ । ओजः॑ । वै । वी॒र्य॑म् । पृ॒ष्ठानि॑ । प॒शवः॑ ।
छ॒न्दो॒मा इति॑ छ॒न्दः - माः॑ । ओज॑सि । ए॒व । 23

TS 7.4.6.3

वी॒र्य॑ । प॒शु॒षु॑ । प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठ॒न्ति॒ । ष॒द्वि॒ंश॒द्रा॒त्र॒ इति॑ ष॒द्वि॒ंश॒त्-रा॒त्रः॑ । भ॒व॒ति॒ । ष॒द्वि॒ंश॒-
श॒दक्ष॑रेति॒ ष॒द्वि॒ंश॒त्-अ॒क्षरा॑ । बृ॒हती॑ । बा॒र॒ह॑ताः । प॒शवः॑ । बृ॒ह॒त्या । ए॒व । प॒शून् ।

अवेति॑ । रु॒न्ध॒ते । बृ॒हती॑ । छ॒न्द॑साम् । स्वारो॑ज्यमिति॑ स्व - रा॒ज्यम् । आ॒श्रु॒त । अ॒श्रु॒वते॑ ।
स्वारो॑ज्यमिति॑ स्व - रा॒ज्यम् । ये । ए॒वम् । वि॒द्वा॑ःसः । ष॒द्वि॑ःश॒द्रा॒त्रमिति॑ ष॒द्वि॑ःशत् - रा॒त्रम् ।
आस॑ते । सु॒व॒र्गमिति॑ सु॒वः - ग॒म् । ए॒व । लो॒कम् । य॒न्ति । अ॒ति॒रा॒त्रा॒वित्य॑ति - रा॒त्रौ । अ॒-
भि॒तः । भ॒व॒तः । सु॒व॒र्गस्येति॑ सु॒वः - ग॒स्य॑ । लो॒कस्य॑ । परि॑गृहीत्या॒ इति॑ परि॑ - गृही॒त्यै ॥ 24

(अति॑रात्र - ओज॑स्येव - ष॒द्वि॑ःशच्च) (A6)

TS 7.4.7.1

वसि॑ष्ठः । ह॒तपु॑त्र इति॑ ह॒त - पु॒त्रः । अ॒का॒म॒य॒त । वि॒न्दे॒य॑ । प्र॒जामि॑ति॒ प्र-जा॑म् । अ॒भी॒ति॑
। सौ॒दा॒सान् । भ॒वे॒यम् । इति॑ । सः । ए॒तम् । ए॒क॒स्मा॒न॒न॒प॒ञ्चा॒शमित्ये॑क॒स्मात् - न॒प॒ञ्चा॒शम्
। अ॒प॒श्य॒त् । तम् । एति॑ । अ॒ह॒र॒त् । तेन॑ । अ॒य॒ज॒त् । ततः॑ । वै । सः । अ॒वि॒-
न्द॑त । प्र॒जामि॑ति॒ प्र-जा॑म् । अ॒भी॒ति॑ । सौ॒दा॒सान् । अ॒भ॒व॒त् । ये । ए॒वम् । वि॒द्वा॑ःसः ।
ए॒क॒स्मा॒न॒न॒प॒ञ्चा॒शमित्ये॑क॒स्मात्-न॒प॒ञ्चा॒शम् । आस॑ते । वि॒न्दन्ते॑ । प्र॒जामि॑ति॒ प्र - जा॑म् । अ॒भी॒ति॑
। भ्रातृ॑व्यान् । भ॒व॒न्ति । त्रयः॑ । त्रि॒वृ॒त् इति॑ त्रि - वृ॒तः । अ॒ग्नि॒ष्टो॒मा इत्य॑ग्नि - स्तो॒माः ।
भ॒व॒न्ति । वज्र॑स्य । ए॒व । मुख॑म् । स॒मि॒ति॑ । श्य॒न्ति । द॒श॑ । प॒ञ्च॒द॒शा इति॑ प॒ञ्च - द॒शाः
। भ॒व॒न्ति । प॒ञ्च॒द॒श इति॑ प॒ञ्च - द॒शः । वज्रः॑ । 25

TS 7.4.7.2

वज्र॑म् । ए॒व । भ्रातृ॑व्येभ्यः । प्रेति॑ । ह॒र॒न्ति । षो॒ड॒शि॒मदि॑ति॒ षो॒ड॒शि - म॒त् । द॒श॒मम् । अ॒हः
। भ॒व॒ति । वज्र॑ । ए॒व । वी॒र्य॑म् । दु॒ध॒ति॑ । द्वा॒द॒श । स॒प्त॒द॒शा इति॑ स॒प्त - द॒शाः । भ॒व॒न्ति ।
अ॒न्ना॒द्य॒स्येत्य॑न्न- अ॒द्य॒स्य । अ॒व॒रु॒द्ध्या॒ इत्य॑व॒रु॒द्ध्यै । अथो॑ इति॑ । प्रेति॑ । ए॒व । तैः । जा॒य॒न्ते
। पृ॒ष्ठ्यः । ष॒ड॒ह इति॑ षट् - अ॒हः । भ॒व॒ति । षट् । वै । ऋ॒त॒वः । षट् । पृ॒ष्ठानि॑ । पृ॒ष्ठैः । ए॒व
। ऋ॒तून् । अ॒न्वा॒रो॒ह॒न्तीत्य॑नु-आ॒रो॒ह॒न्ति । ऋ॒तु॒भि॒रित्यु॑तु - भिः । स॒व॒त्स॒रमिति॑ सं - व॒त्स॒रम् ।
ते । स॒व॒त्स॒र इति॑ सं - व॒त्स॒रे । ए॒व । प्र॒ती॒ति॑ । ति॒ष्ठ॒न्ति । द्वा॒द॒श । ए॒क॒वि॒ं॒शा इत्ये॑क - वि॒ं॒-

शाः । भवन्ति । प्रतिष्ठित्या इति प्रति - स्थित्यै । अथो इति । रुचम् । एव । आत्मन् । 26

TS 7.4.7.3

दधते । बहवः । षोडशिनः । भवन्ति । विजित्या इति वि - जित्यै । षट् । अश्विनानि । भवन्ति । षट् । वै । ऋतवः । ऋतुषु । एव । प्रतीति । तिष्ठन्ति । ऊनातिरिक्ता इत्यून - अतिरिक्ताः । वै । एताः । रात्रयः । ऊनाः । तत् । यत् । एकस्यै । न । पञ्चाशत् । अतिरिक्ता इत्यति - रिक्ताः । तत् । यत् । भूयसीः । अष्टाचत्वारिंशत् इत्यष्टा-चत्वारिंशत् । ऊनात् । च । खलु । वै । अतिरिक्तादित्यति-रिक्तात् । च । प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । प्रेति । अजायत् । ये । प्रजाकामा इति प्रजा - कामाः । पशुकामा इति पशु - कामाः । स्युः । ते । एताः । आसीरन् । प्रेति । एव । जायन्ते । प्रजयेति प्र - जयाँ () । पशुभिरिति पशु - भिः । वैराजः । वै । एषः । यज्ञः । यत् । एकस्मान्नपञ्चाश इत्येकस्मात् - नपञ्चाशः । ये । एवम् । विद्वांसः । एकस्मान्नपञ्चाशमित्येकस्मात् - नपञ्चाशम् । आसन्ते । विराजमिति वि - राजम् । एव । गच्छन्ति । अन्नादा इत्यन्न-अदाः । भवन्ति । अतिरात्रावित्यति - रात्रौ । अभितः । भवतः । अन्नाद्यस्येत्यन्न-अद्यस्य । परिगृहीत्या इति परि-गृहीत्यै ॥ 27

(वज्रं - आत्मन् - प्रजया - द्वाविंशतिश्च) (A7)

TS 7.4.8.1

संवत्सरायेति सं - वत्सरायं । दीक्षिष्यमाणाः । एकाष्टकायामित्येक - अष्टकायाम् । दीक्षेरन् । एषा । वै । संवत्सरस्येति सं - वत्सरस्यं । पत्नी । यत् । एकाष्टकेत्येक-अष्टका । एतस्याम् । वै । एषः । एताम् । रात्रिम् । वसति । साक्षादिति स - अक्षात् । एव । संवत्सरमिति सं - वत्सरम् । आरभ्येत्याँ - रभ्यं । दीक्षन्ते । आर्तम् । वै । एते । संवत्सरस्येति सं - वत्सरस्यं । अभीति । दीक्षन्ते । ये । एकाष्टकायामित्येक - अष्टकायाम् । दीक्षन्ते । अन्तनामानावित्यन्त- नामानौ । ऋतू इति । भवतः । व्यस्तमिति वि-अस्तम् । वै । एते ।

सँव॒थ्स॒रस्येति॑ सं - व॒थ्स॒रस्यं॑ । अ॒भीति॑ । दी॒क्षन्ते॑ । ये । ए॒का॒ष्ट॒काया॑मि॒त्येक॑ - अ॒ष्ट॒काया॑म् । दी॒क्षन्ते॑ । अ॒न्तना॑माना॒वित्यन्त॑- ना॒मानौ॑ । ऋ॒तू इति॑ । भ॒वतः॑ । फ॒ल्गुनी॑पू॒र्णमा॑स इति॑ फ॒ल्गुनी॑-पू॒र्णमा॑से । दी॒क्षेर॑न् । मुख॑म् । वै । ए॒तत् । 28

TS 7.4.8.2

सँव॒थ्स॒रस्येति॑ सं - व॒थ्स॒रस्यं॑ । यत् । फ॒ल्गुनी॑पू॒र्णमा॑स इति॑ फ॒ल्गुनी॑-पू॒र्णमा॑सः । मुख॑तः । ए॒व । सँव॒थ्स॒रमिति॑ सं-व॒थ्स॒रम् । आ॒रभ्ये॑त्या॒ - रभ्यं॑ । दी॒क्षन्ते॑ । तस्य॑ । ए॒का॑ । ए॒व । नि॒र्येति॑ निः - या । यथ् । सांमे॑ध्य इति॑ सां - मे॒ध्ये । वि॒षूवा॑निति॑ विषु - वान् । स॒प॒द्यते॑ इति॑ सं - प॒द्यते॑ । चि॒त्रा॒पू॒र्णमा॑स इति॑ चि॒त्रा - पू॒र्णमा॑से । दी॒क्षेर॑न् । मुख॑म् । वै । ए॒तत् । सँव॒थ्स॒रस्येति॑ सं - व॒थ्स॒रस्यं॑ । यत् । चि॒त्रा॒पू॒र्णमा॑स इति॑ चि॒त्रा - पू॒र्णमा॑सः । मुख॑तः । ए॒व । सँव॒थ्स॒रमिति॑ सं - व॒थ्स॒रम् । आ॒रभ्ये॑त्या॒ - रभ्यं॑ । दी॒क्षन्ते॑ । तस्य॑ । न । का । च॒न । नि॒र्येति॑ निः - या । भ॒वति॑ । च॒तुर॑ह इति॑ चतुः-अ॒हे । पु॒रस्ता॑त् । पौ॒र्णमा॑स्या इति॑ पौ॒र्णमा॑स्यै । दी॒क्षेर॑न् । तेषा॑म् । ए॒का॒ष्ट॒काया॑मि॒त्येक॑ - अ॒ष्ट॒काया॑म् । ऋ॒यः । स॒मिति॑ । प॒द्यते॑ । तेन॑ । ए॒का॒ष्ट॒कामि॒त्येक॑-अ॒ष्ट॒काम् । न । छ॒म्बट् । कु॒र्वन्ति॑ । तेषा॑म् । 29

TS 7.4.8.3

पूर्व॑प॒क्ष इति॑ पूर्व - प॒क्षे । सु॒त्या । स॒मिति॑ । प॒द्यते॑ । पूर्व॑प॒क्षमिति॑ पूर्व - प॒क्षम् । मा॒साः । अ॒भि । स॒मिति॑ । प॒द्यन्ते॑ । ते । पूर्व॑प॒क्ष इति॑ पूर्व-प॒क्षे । उ॒दिति॑ । ति॒ष्ठन्ति॑ । तान् । उ॒त्तिष्ठ॑त् इत्यु॒त्-तिष्ठ॑तः । ओष॑धयः । व॒न॒स्पत॑यः । अनु॑ । उ॒दिति॑ । ति॒ष्ठन्ति॑ । तान् । क॒ल्या॒णी । की॒र्तिः । अनु॑ । उ॒दिति॑ । ति॒ष्ठति॑ । अ॒रा॒थ्सुः । इ॒मे । यज॑मानाः । इति॑ । तत् । अ॒न्विति॑ । सर्वे॑ । रा॒द्धु॒वन्ति॑ ॥ 30

(ए॒त - च्छ॒ब॒ट् कु॒र्वन्ति॑ तेषां - चतु॑स्त्रिंशच्च) (A8)

TS 7.4.9.1

सुवर्गमिति सुवः - गम् । वै । एते । लोकम् । यन्ति । ये । सत्रम् । उपयन्तीत्युप - यन्ति । अभीति । इन्धते । एव । दीक्षाभिः । आत्मानम् । श्रपयन्ते । उपसद्भिरित्युपसत् - भिः । द्वाभ्याम् । लोमं । अवेति । द्यन्ति । द्वाभ्याम् । त्वचम् । द्वाभ्याम् । असृत् । द्वाभ्याम् । मांसम् । द्वाभ्याम् । अस्थिं । द्वाभ्याम् । मज्जानम् । आत्मदक्षिणमित्यात्म - दक्षिणम् । वै । सत्रम् । आत्मानम् । एव । दक्षिणाम् । नीत्वा । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । यन्ति । शिखांम् । अनुं । प्रेतिं । वपन्ते । ऋद्धयै । अथो इति । रघीयांसः । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । अयाम् । इति () ॥ 31

(सुवर्ग - पञ्चाशत्) (A9)

TS 7.4.10.1

ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म - वादिनः । वदन्ति । अतिरात्र इत्यति-रात्रः । परमः । यज्ञक्रतूनामिति यज्ञ-क्रतूनाम् । कस्मात् । तम् । प्रथमम् । उपेति । यन्ति । इति । एतत् । वै । अग्नि-ष्टोममित्याग्नि - स्तोमम् । प्रथमम् । उपेति । यन्ति । अथ । उक्थ्यम् । अथ । षोडशिनम् । अथ । अतिरात्रमित्यति - रात्रम् । अनुपूर्वमित्यनु - पूर्वम् । एव । एतत् । यज्ञक्रतूनामिति यज्ञ - क्रतून् । उपेत्येत्युप - इत्यं । तान् । आलभ्येत्या - लभ्यं । परिगृह्येति परि - गृह्यं । सोमम् । एव । एतत् । पिबन्तः । आसते । ज्योतिष्टोममिति ज्योतिः - स्तोमम् । प्रथमम् । उपेति । यन्ति । ज्योतिष्टोम इति ज्योतिः - स्तोमः । वै । स्तोमानाम् । मुखम् । मुखतः । एव । स्तोमान् । प्रेतिं । युञ्जते । ते । 32

TS 7.4.10.2

संस्तुता इति सं - स्तुताः । विराजमिति वि - राजम् । अभि । समिति । पद्यन्ते । द्वे इति । च । ऋचौ । अतीतिं । रिच्येते इति । एकया । गौः । अतिरिक्त इत्यति - रिक्तः । एकया ।

आयुः । ऊनः । सुवर्ग इति सुवः - गः । वै । लोकः । ज्योतिः । ऊर्क् । विराडिति वि - राट् । सुवर्गमिति सुवः-गम् । एव । तेन । लोकम् । यन्ति । रथन्तरमिति रथं - तरम् । दिवा । भवति । रथन्तरमिति रथं-तरम् । नक्तम् । इति । आहुः । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म-वादिनः । केन । तत् । अजामि । इति । सौभरम् । तृतीयसुवन इति तृतीय - सुवने । ब्रह्मसाममिति ब्रह्म - सामम् । बृहत् । तन् । मद्ध्यतः । दुधति । विधृत्या इति वि - धृत्यै । तेन । अजामि ॥ 33

(त - एकात्रपञ्चाशच्च) (A10)

TS 7.4.11.1

ज्योतिष्टोममिति ज्योतिः - स्तोमम् । प्रथमम् । उपेति । यन्ति । अस्मिन् । एव । तेन । लोके । प्रतीति । तिष्ठन्ति । गोष्टोममिति गो - स्तोमम् । द्वितीयम् । उपेति । यन्ति । अन्तरिक्षे । एव । तेन । प्रतीति । तिष्ठन्ति । आयुष्टोममित्यायुः - स्तामम् । तृतीयम् । उपेति । यन्ति । अमुष्मिन् । एव । तेन । लोके । प्रतीति । तिष्ठन्ति । इयम् । वाव । ज्योतिः । अन्तरिक्षम् । गौः । असौ । आयुः । यत् । एतान् । स्तोमान् । उपयन्तीत्युप - यन्ति । एषु । एव । तत् । लोकेषु । सत्रिणः । प्रतितिष्ठन्त इति प्रति - तिष्ठन्तः । यन्ति । ते । सश्स्तुता इति सं - स्तुताः । विराजमिति वि - राजम् । 34

TS 7.4.11.2

अभि । समिति । पद्यन्ते । द्वे इति । च । ऋचौ । अतीति । रिच्येते इति । एकया । गौः । अतिरिक्त इत्यति - रिक्तः । एकया । आयुः । ऊनः । सुवर्ग इति सुवः - गः । वै । लोकः । ज्योतिः । ऊर्क् । विराडिति वि - राट् । ऊर्जम् । एव । अवेति । रुन्धते । ते । न । क्षुधा । आर्तिम् । एति । ऋच्छन्ति । अक्षोधुकाः । भवन्ति । क्षुत्सम्बाधा इति क्षुत् - सम्बाधाः । इव । हि । सत्रिणः । अग्निष्टोमावित्यग्नि - स्तोमौ । अभितः । प्रधी इति प्र - धी । तौ । उक्थ्याः । मद्ध्यै । नभ्यम् । तत् । तत् । एतत् । परियदिति परि - यत्

। देवचक्रमिति देव - चक्रम् । यत् । एतेन । 35

TS 7.4.11.3

षडहेनेति षट् - अहेनं । यन्ति । देवचक्रमिति देव-चक्रम् । एव । समारोहन्तीति सं - आरोहन्ति । अरिष्ट्यै । ते । स्वस्ति । समिति । अश्रुवते । षडहेनेति षट् - अहेनं । यन्ति । षट् । वै । ऋतवः । ऋतुषु । एव । प्रतीति । तिष्ठन्ति । उभयतां ज्योतिषेत्युभयतः - ज्योतिषा । यन्ति । उभयतः । एव । सुवर्ग इति सुवः - गे । लोके । प्रतितिष्ठन्ति इति प्रति-तिष्ठन्तः । यन्ति । द्वौ । षडहाविति षट्-अहौ । भवतः । तानि । द्वादश । अहानि । समिति । पृद्यन्ते । द्वादशः । वै । पुरुषः । द्वे इति । सुक्थ्यौ । द्वौ । बाहू इति । आत्मा । च । शिरः । च । चत्वारि । अङ्गानि । स्तनौ । द्वादशौ । 36

TS 7.4.11.4

तत् । पुरुषम् । अन्विति । पर्यावर्तन्ति इति परि - आवर्तन्ते । त्रयः । षडहा इति षट् - अहाः । भवन्ति । तानि । अष्टादशेत्यष्टा - दश । अहानि । समिति । पृद्यन्ते । नव । अन्यानि । नव । अन्यानि । नव । वै । पुरुषे । प्राणा इति प्र - अनाः । तत् । प्राणानिति प्र-अनान् । अन्विति । पर्यावर्तन्ति इति परि - आवर्तन्ते । चत्वारः । षडहा इति षट्- अहाः । भवन्ति । तानि । चतुर्विंशतिरिति चतुः-विंशतिः । अहानि । समिति । पृद्यन्ते । चतुर्विंशतिरिति चतुः - विंशतिः । अर्द्धमासा इत्यर्द्ध - मासाः । सँवत्सर इति सं - वत्सरः । तत् । सँवत्सरमिति सं - वत्सरम् । अन्विति । पर्यावर्तन्ति इति परि - आवर्तन्ते । अप्रतिष्ठित इत्यप्रति - स्थितः । सँवत्सर इति सं - वत्सरः । इति । खलु । वै । आहुः । वर्षीयान् । प्रतिष्ठाया इति प्रति - स्थायाः । इति । एतावत् । वै () । सँवत्सरस्येति सं - वत्सरस्य । ब्राह्मणम् । यावत् । मासः । मासिमासीति मासि - मासि । एव । प्रतितिष्ठन्ति इति प्रति - तिष्ठन्तः । यन्ति ॥ 37

(विराजं - मेतेनं - द्वादशा - वेतावद्वा - अष्टौ च) (A11)

TS 7.4.12.1

मे॒षः । त्वा॒ । प॒च॒तैः । अ॒व॒तु॒ । लो॒हि॒त॒ग्री॒व॒ इति॒ लो॒हि॒त - ग्री॒वः । छा॒गैः" । श॒ल्म॒लिः ।
 वृ॒द्ध्या॑ । पु॒र्णः । ब्र॒ह्म॑णा । प्ल॒क्षः । मे॒धेन॑ । न्य॒ग्रो॒धः । च॒म॒सैः । उ॒दु॒म्बरः॑ । ऊ॒र्जा ।
 गा॒य॒त्री । छ॒न्दो॑भि॒रिति॒ छ॒न्दः - भिः॑ । त्रि॒वृ॒दि॒तिं त्रि - वृ॒त् । स्तो॒मैः" । अ॒व॒न्तीः । स्थ॒ ।
 अ॒व॒न्तीः । त्वा॒ । अ॒व॒न्तु॒ । प्रि॒यम् । त्वा॒ । प्रि॒या॒णाम् । व॒रू॒षि॒ष्ठम् । आ॒प्या॒नाम् । नि॒धी॒ना॒-
 मि॒तिं नि - धी॒नाम् । त्वा॒ । नि॒धि॒प॒ति॒मि॒तिं नि॒धि - प॒तिम् । ह॒वाम॑हे । व॒सो॒ इति॑ । म॒म् ॥ 38

(मे॒षः - षट् त्रिं॑शत्) (A12)

TS 7.4.13.1

कू॒प्या॑भ्यः । स्वाहा॑ । कू॒ल्या॑भ्यः । स्वाहा॑ । वि॒क॒र्या॑भ्य॒ इति॑ वि - क॒र्या॑भ्यः । स्वाहा॑ ।
 अ॒व॒ट्या॑भ्यः । स्वाहा॑ । ख॒न्या॑भ्यः । स्वाहा॑ । ह॒द्या॑भ्यः । स्वाहा॑ । सू॒द्या॑भ्यः । स्वाहा॑ ।
 स॒र॒स्या॑भ्यः । स्वाहा॑ । वै॒श॒न्ती॑भ्यः । स्वाहा॑ । प॒ल्व॒ल्या॑भ्यः । स्वाहा॑ । व॒र्ष्या॑भ्यः । स्वाहा॑ ।
 । अ॒व॒र्ष्या॑भ्यः । स्वाहा॑ । ह॒ा॒दु॒नी॑भ्य॒ इति॑ ह॒ा॒दु॒नि - भ्यः॑ । स्वाहा॑ । पृ॒ष्वा॑भ्यः । स्वाहा॑ ।
 स्य॒न्द॑मानाभ्यः । स्वाहा॑ । स्था॒व॒रा॑भ्यः । स्वाहा॑ । ना॒दे॒यी॑भ्यः । स्वाहा॑ । सै॒न्ध॒वी॑भ्यः ।
 स्वाहा॑ । सु॒मु॒द्रि॒या॑भ्यः । स्वाहा॑ । सर्वा॑भ्यः । स्वाहा॑ ॥ 39

(कू॒प्या॑भ्य - श्व॒त्वारि॑ंशत्) (A13)

TS 7.4.14.1

अ॒द्भ्य॑ इत्य॑त् - भ्यः । स्वाहा॑ । व॒ह॑न्तीभ्यः । स्वाहा॑ । प॒रि॒व॒ह॑न्तीभ्य॒ इति॑ परि - व॒ह॑न्तीभ्यः
 । स्वाहा॑ । सु॒म॒न्त॒मि॒तिं सं॒-अ॒न्त॒म् । व॒ह॑न्तीभ्यः । स्वाहा॑ । शी॒घ्र॑म् । व॒ह॑न्तीभ्यः । स्वाहा॑ ।
 । शी॒घ्र॑म् । व॒ह॑न्तीभ्यः । स्वाहा॑ । उ॒ग्र॑म् । व॒ह॑न्तीभ्यः । स्वाहा॑ । भी॒म॑म् । व॒ह॑न्तीभ्यः ।

स्वाहा॑ । अ॒म्भो॑भ्य॒ इत्य॑म्भः-भ्यः । स्वाहा॑ । न॒भो॑भ्य॒ इति॑ नभः - भ्यः । स्वाहा॑ । म॒हो॑भ्य॒ इति॑ महः - भ्यः । स्वाहा॑ । सर्व॑स्मै । स्वाहा॑ ॥ 40

(अ॒द्भ्य - एका॒न्न त्रि॒ंशत्) (A14)

TS 7.4.15.1

यः । अ॒र्वन्त॑म् । जि॒घा॑सति । तम् । अ॒भीति॑ । अ॒मीति॑ । वरु॑णः ॥ प॒रः । म॒र्तः । प॒रः ।
। श्वा ॥ अ॒हम् । च॒ । त्वम् । च॒ । वृ॒त्रह॑न्ति वृ॒त्र - ह॒न् । स॒मिति॑ । ब॒भूव॑ । स॒निभ्य॑
इति॑ स॒नि - भ्यः । आ ॥ अ॒रा॒ती॒वा । चि॒त् । अ॒द्विव॑ इत्य॑द्वि - वः । अ॒न्विति॑ । नौ । शू॒र
। म॒सु॒तै । भ॒द्राः । इ॒न्द्र॑स्य । रा॒तयः॑ ॥ अ॒भीति॑ । कृ॒त्वा । इ॒न्द्र । भूः । अ॒ध । ज॒मन्
। न । ते । वि॒व्यक् । म॒हि॒मा॒नम् । र॒जा॑सि ॥ स्वे॒न । हि । वृ॒त्रम् । श॒वसा॑ । ज॒घन्थ॑
। न । श॒त्रुः । अ॒न्तम् । वि॒वि॒दुत् () । यु॒धा । ते ॥ 41

(वि॒वि॒दुद् - द्वे च॑) (A15)

TS 7.4.16.1

नमः॑ । रा॒ज्ञे । नमः॑ । वरु॑णाय । नमः॑ । अ॒श्वाय॑ । नमः॑ । प्र॒जाप॑तय॒ इति॑ प्र॒जा - प॒तये॑ ।
नमः॑ । अ॒धिप॑तय॒ इत्य॑धि - प॒तये॑ । अ॒धिप॑तिरित्य॑धि - प॒तिः । अ॒सि । अ॒धिप॑तिमित्य॑धि -
प॒तिम् । मा॒ । कुरु॑ । अ॒धिप॑तिरित्य॑धि - प॒तिः । अ॒हम् । प्र॒जाना॑मिति॑ प्र - जाना॑म् । भू॒या॒सम्
। माम् । धे॒हि । मयि॑ । धे॒हि । उ॒पाकृ॑तायेत्यु॒प - आकृ॑ताय । स्वाहा॑ । आल॑ब्धायेत्या -
ल॒ब्धा॒य । स्वाहा॑ । हु॒ताय॑ । स्वाहा॑ ॥ 42

(नम् - एका॒न्न त्रि॒ंशत्) (A16)

TS 7.4.17.1

म॒यो॒भूरिति॑ मयः - भूः । वातः । अ॒भीति॑ । वा॒तु । उ॒न्नाः । ऊ॒र्जस्वतीः । ओष॑धीः ।
 एति॑ । रि॒श॒न्ताम् ॥ पीव॑स्वतीः । जीव॑ध॒न्या इति॑ जीव - ध॒न्याः । पि॒बन्तु । अ॒वसाय॑ ।
 प॒द्वत् इति॑ पत् - वत॑ । रु॒द्र । मृ॒ड ॥ याः । स॒रूपा॑ इति॑ स - रू॒पाः । वि॒रूपा॑ इति॑ वि
 - रू॒पाः । ए॒करूपा॑ इत्ये॒क-रू॒पाः । या॒साम् । अ॒ग्निः । इष्ट्या॑ । ना॒मानि॑ । वेद॑ ॥ याः
 । अ॒ङ्गिर॑सः । तप॑सा । इ॒ह । च॒क्रुः । ताभ्यः॑ । प॒र्जन्य॑ । महि॑ । शर्म॑ । य॒च्छ ॥
 याः । दे॒वेषु॑ । त॒नुव॑म् । ऐर॑यन्त । या॒साम् । सोमः॑ । विश्वा॑ । रू॒पाणि॑ । वेद॑ ॥ ताः
 । अ॒स्मभ्य॑मित्य॒स्म - भ्यम् । पय॑सा । पि॒न्व॑मानाः । प्र॒जाव॑तीरिति॑ प्र॒जा - व॒तीः । इन्द्र॑ । 43

TS 7.4.17.2

गो॒ष्ठ इति॑ गो - स्थे । रि॒रीहि॑ ॥ प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा-प॒तिः । म॒ह्यम् । ए॒ताः । ररा॑णः । वि॒श्वैः
 । दे॒वैः । पि॒तृभि॑रिति॑ पि॒तृ - भिः । स॒वि॒दान इति॑ सं - वि॒दानः ॥ शि॒वाः । स॒तीः । उ॒पेति॑ ।
 नः । गो॒ष्ठमिति॑ गो - स्थम् । एति॑ । अ॒कः । ता॒साम् । व॒यम् । प्र॒जयेति॑ प्र-जया॑ । स॒मिति॑
 । स॒देम् ॥ इ॒ह । धृ॒तिः । स्वाहा॑ । इ॒ह । वि॒धृति॑रिति॑ वि - धृ॒तिः । स्वाहा॑ । इ॒ह । रन्तिः॑ ।
 स्वाहा॑ । इ॒ह । रम॑तिः । स्वाहा॑ । म॒हीम् । उ॒ । स्वि॒ति । सु॒त्रामा॑णमिति॑ सु - त्रामा॑णम् ॥ 44

(इन्द्रा - ष्ठात्रिंशच्च) (A17)

TS 7.4.18.1

किम् । स्वि॒त् । आ॒सीत् । पू॒र्वचि॑त्तिरिति॑ पू॒र्व - चि॒त्तिः । किम् । स्वि॒त् । आ॒सीत् ।
 बृ॒हत् । वयः॑ ॥ किम् । स्वि॒त् । आ॒सीत् । पि॒शङ्गि॑ला । किम् । स्वि॒त् । आ॒सीत् ।
 पि॒लि॒प्पि॒ला ॥ द्यौः । आ॒सीत् । पू॒र्वचि॑त्तिरिति॑ पू॒र्व - चि॒त्तिः । अ॒श्वः । आ॒सीत् । बृ॒हत् ।
 वयः॑ ॥ रा॒त्रिः । आ॒सीत् । पि॒शङ्गि॑ला । अ॒विः । आ॒सीत् । पि॒लि॒प्पि॒ला ॥ कः । स्वि॒त्
 । ए॒का॒की । च॒रति॑ । कः । उ॒ । स्वि॒त् । जा॒यते॑ । पु॒नः ॥ किम् । स्वि॒त् । हि॒मस्य॑ ।

भेषजम् । किम् । स्वि॒त् । आ॒वप॑न॒मित्यौ॑ - वप॑नम् । म॒हत् ॥ सूर्यः॑ । ए॒का॒की । च॒र॒ति॒ । 45

TS 7.4.18.2

च॒न्द्रमाः॑ । जा॒य॒ते । पु॒नः ॥ अ॒ग्निः । हि॒मस्य॑ । भेष॑जम् । भूमिः॑ । आ॒वप॑न॒मित्यौ॑ - वप॑नम् । म॒हत् ॥ पृ॒च्छामि॑ । त्वा॒ । पर॑म् । अ॒न्तम् । पृ॒थि॒व्याः । पृ॒च्छामि॑ । त्वा॒ । भुव॑नस्य । नाभि॑म् ॥ पृ॒च्छामि॑ । त्वा॒ । वृ॒ष्णः । अ॒श्वस्य॑ । रेतः॑ । पृ॒च्छामि॑ । वा॒चः । प॒र॒मम् । व्यो॑मेति वि - ओम् ॥ वेदि॑म् । आ॒हुः । पर॑म् । अ॒न्तम् । पृ॒थि॒व्याः । यु॒ग्म् । आ॒हुः । भुव॑नस्य । नाभि॑म् ॥ सोम॑म् । आ॒हुः । वृ॒ष्णः । अ॒श्वस्य॑ । रेतः॑ । ब्र॒ह्म । ए॒व । वा॒चः । प॒र॒मम् । व्यो॑मेति वि - ओम् ॥ 46

(सूर्य॑ ए॒का॒की च॒र॒ति॒ - षट्त्वारि॑ंशच्च) (A18)

TS 7.4.19.1

अ॒बै॑ । अ॒म्बा॒लि । अ॒म्बि॑के । न । मा॒ । न॒य॒ति॒ । कः । च॒न ॥ स॒स॒स्ति॑ । अ॒श्व॒कः ॥ सु॒भ॒ग॒ इति॑ सु - भ॒गे । का॒म्पी॒ल॒वा॒सि॒नी॒ति॒ का॒म्पी॒ल - वा॒सि॒नि॒ । सु॒व॒र्ग॒ इति॑ सु॒वः-गे॑ । लो॒के । स॒म् । प्रे॒ति॑ । ऊ॒र्ण्वा॒धाम् ॥ ए॒ति॑ । अ॒हम् । अ॒जा॒नि॒ । ग॒र्भ॒ध॒मि॒ति॑ गर्भ - धम् । ए॒ति॑ । त्व॒म् । अ॒जा॒सि॒ । ग॒र्भ॒ध॒मि॒ति॑ गर्भ - धम् ॥ तौ । स॒ह । च॒तु॒रः । प॒दः । स॒म् । प्रे॒ति॑ । सा॒र॒या॒व॒है ॥ वृ॒षा॑ । वा॒म् । रे॒तो॒धा॒ इति॑ रेतः - धाः । रेतः॑ । दु॒धा॒तु॒ । उ॒दि॒ति॑ । स॒क्थ्योः॑ । गृ॒दम् । धे॒हि॒ । अ॒ञ्जि॒म् । उ॒द॒ञ्जि॒मित्यु॒त्-अ॒ञ्जि॒म् । अ॒न्वि॒ति॑ । अ॒ज॒ ॥ यः । स्त्री॒णा॒म् । जी॒व॒भो॒ज॒न॒ इति॑ जीव - भो॒ज॒नः । यः । आ॒सा॒म् । 47

TS 7.4.19.2

बि॒ल॒धा॒व॒न॒ इति॑ बि॒ल - धा॒व॒नः ॥ प्रि॒यः । स्त्री॒णा॒म् । अ॒पी॒च्यः॑ ॥ यः । आ॒सा॒म् । कृ॒ष्णे । लक्ष्म॑णि । स॒दि॒गृ॒दि॒म् । प॒रा॒व॒धी॒दि॒ति॑ प॒रा - अ॒व॒धी॒त् ॥ अ॒म्बै॑ । अ॒म्बा॒लि । अ॒म्बि॑के

। न । मा । य॒भ॒ति । कः । च॒न ॥ स॒स॒स्ति । अ॒श्व॒कः ॥ ऊ॒र्ध्वा॒म् । ए॒ना॒म् ।
उ॒दि॒ति । श्र॒य॒ता॒त् । वे॒णु॒भा॒र॒मि॒ति वे॒णु॒भा॒र॒म् । गि॒रौ । इ॒व ॥ अथ॑ । अ॒स्याः । म॒द्भ्य॒-
"म् । ए॒ध॒ता॒म् । शी॒ते । वा॒ते । पु॒न॒न् । इ॒व ॥ अ॒म्बे॑ । अ॒म्बा॒लि । अ॒म्बि॒के । न ।
मा । य॒भ॒ति । कः । च॒न ॥ स॒स॒स्ति । अ॒श्व॒कः ॥ यत् । ह॒रि॒णी । य॒व॑म् । अ॒त्ति । न । 48

TS 7.4.19.3

पु॒ष्टम् । प॒शु । म॒न्य॒ते ॥ शू॒द्रा । यत् । अ॒र्य॒जा॒रे॒त्य॒र्य - जा॒रा । न । पो॒षाय॑ । ध॒ना॒य॒ति ॥
अ॒म्बे॑ । अ॒म्बा॒लि । अ॒म्बि॒के । न । मा । य॒भ॒ति । कः । च॒न ॥ स॒स॒स्ति । अ॒श्व॒कः ॥
इ॒यम् । य॒का । श॒कु॒न्ति॒का । आ॒ह॒ल॒मि॒त्या॑-ह॒ल॑म् । इ॒ति । स॒र्प॒ति ॥ आ॒ह॒त॒मि॒त्या॑-ह॒त॑म् ।
ग॒भे । प॒सः । नी॒ति । ज॒ल्गु॒ली॒ति । धा॒णि॒का ॥ अ॒म्बे॑ । अ॒म्बा॒लि । अ॒म्बि॒के । न । मा
। य॒भ॒ति । कः । च॒न ॥ स॒स॒स्ति । अ॒श्व॒कः ॥ मा॒ता । च॒ । ते॒ । पि॒ता । च॒ । ते॒ ।
अ॒ग्र॑म् । वृ॒क्ष॒स्य॑ । रो॒ह॒तः () ॥ 49

TS 7.4.19.4

प्रे॒ति । सु॒ला॒मि । इ॒ति । ते॒ । पि॒ता । ग॒भे । मु॒ष्टि॒म् । अ॒त॒श्स॒य॒त् ॥ द॒धि॒क्राव॑.ण्ण॒ इति॑
द॒धि॒-क्राव॑.ण्णः । अ॒का॒रि॒ष॒म् । जि॒ष्णोः । अ॒श्व॑स्य । वा॒जिनः॑ ॥ सु॒र॒भि । नः॑ । मु॒खा॑ ।
क॒र॒त् । प्रे॒ति । नः॑ । आ॒यू॒षि । ता॒रि॒ष॒त् ॥ आ॒पः । हि । स्थ । म॒यो॒भुव॑ इति॑ म॒यः - भुवः॑
। ताः । नः॑ । ऊ॒र्जे । दु॒धा॒त॒न् ॥ म॒हे । र॒णाय॑ । च॒क्ष॑से ॥ यः । वः । शि॒वत॑म् इति॑ शि॒व
- त॒म् । र॒सः । त॒स्य॑ । भा॒ज॒य॒त् । इ॒ह । नः॑ ॥ उ॒श॒तीः । इ॒व । मा॒तरः॑ ॥ त॒स्मै॑ ।
अ॒र॑म् । ग॒मा॒म् । वः । य॒स्य॑ । क्ष॒या॒य । जि॒न्व॑थ () ॥ आ॒पः । ज॒नय॑थ । च॒ । नः॑ ॥ 50

(आ॒सा - म॒त्ति न - रो॒हतो॑ - जि॒न्व॑थ - च॒त्वारि॑ च) (A19)

TS 7.4.20.1

भूः । भुवः । सुवः । वसवः । त्वा । अञ्जन्तु । गायत्रेण । छन्दसा । रुद्राः । त्वा ।
 अञ्जन्तु । त्रैष्टुभेन । छन्दसा । आदित्याः । त्वा । अञ्जन्तु । जागतेन । छन्दसा । यत्
 । वातः । अपः । अगमत् । इन्द्रस्य । तनुवम् । प्रियाम् ॥ एतम् । स्तोतुः । एतेन
 । पथा । पुनः । अश्वम् । एति । वर्तयासि । नः ॥ लाजी(3)न् । शाची(3)न् । यशः
 । ममा(4)म् ॥ यव्यायै । गव्यायै । एतत् । देवाः । अन्नम् । अत्त । एतत् । अन्नम्
 । अद्धि । प्रजापत् इति प्रजा - पते ॥ युञ्जन्ति । ब्रह्मम् () । अरुषम् । चरन्तम् ।
 परीति । तस्थुषः ॥ रोचन्ते । रोचना । दिवि ॥ युञ्जन्ति । अस्य । काम्या । हरी इति ।
 विपक्षसेति वि - पक्षसा । रथे ॥ शोणा । धृष्णू इति । नृवाहसेति नृ-वाहसा ॥ केतुम् । कृण्वन्न
 । अकेतवे । पेशः । मर्याः । अपेशसे ॥ समिति । उषद्भिरित्युषत् - भिः । अजायथाः ॥ 51

(ब्रह्मं - पञ्चविंशतिश्च) (A20)

TS 7.4.21.1

प्राणायेति प्र - अनाय । स्वाहा । व्यानायेति वि - अनाय । स्वाहा । अपानायेत्यप - अनाय
 । स्वाहा । स्नावभ्य इति स्नाव - भ्यः । स्वाहा । सन्तानेभ्य इति सं - तानेभ्यः । स्वाहा ।
 परिसन्तानेभ्य इति परि - सन्तानेभ्यः । स्वाहा । पर्वभ्य इति पर्व-भ्यः । स्वाहा । सधानेभ्य
 इति सं - धानेभ्यः । स्वाहा । शरीरेभ्यः । स्वाहा । यज्ञाय । स्वाहा । दक्षिणाभ्यः । स्वाहा
 । सुवर्गायेति सुवः - गाय । स्वाहा । लोकाय । स्वाहा । सर्वस्मै । स्वाहा ॥ 52

(प्राणायाम - षाविंशतिः) (A21)

TS 7.4.22.1

सिताय । स्वाहा । असिताय । स्वाहा । अभिहितायेत्यभि - हिताय । स्वाहा । अनभिहि-
 तायेत्यनभि - हिताय । स्वाहा । युक्ताय । स्वाहा । अयुक्ताय । स्वाहा । सुयुक्तायेति सु -

युक्ताय । स्वाहा । उद्युक्तायेत्युत् - युक्ताय । स्वाहा । विमुक्तायेति वि - मुक्ताय । स्वाहा ।
 प्रमुक्तायेति प्र - मुक्ताय । स्वाहा । वञ्चते । स्वाहा । परिवञ्चत इति परि - वञ्चते । स्वाहा ।
 सँवञ्चत इति सं - वञ्चते । स्वाहा । अनुवञ्चत इत्यनु - वञ्चते । स्वाहा । उद्वञ्चत इत्युत्-
 वञ्चते । स्वाहा । युते । स्वाहा । धावते । स्वाहा । तिष्ठते । स्वाहा । सर्वस्मै । स्वाहा ॥ 53

(सिताया - षात्रिंशत्) (A22)

praSna korvai with starting padams of 1 to 22 anuvAkams :-

(बृहस्पतिः श्रद् - यथा वा - ऋक्षा वै - प्रजापतिर्येनयेन - द्वे वाव देवसुत्रे - आदित्या अकामयन्त
 सुवर्ग - वसिष्ठः - सँवत्सराय - सुवर्ग - ये सुत्रं - ब्रह्मवादिनोऽतिरात्रो - ज्योतिष्ठोमं - मेषः - कू-
 प्याभ्यो - ऽद्भ्यो - यो - नमो - मयोभूः - किं स्विद - म्बे - भूः - प्राणाय - सिताय - द्वाविंशतिः)

korvai with starting padams of 1, 11, 21 series of pa jcAtis :-

(बृहस्पतिः - प्रति तिष्ठन्ति - वै दशरात्रेण - सुवर्ग - यो अर्वन्तं - भू - स्त्रिपञ्चाशत्)

first and last padam of fourth praSnam of 7th kANDam

(बृहस्पतिः - सर्वस्मै स्वाहा)

॥ हरिः ॐ ॥ ॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां सप्तमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः समाप्तः ॥

7.4.1 AppEndix

7.4.17.2 - म॒हीमू॒षु > 1 सु॒त्रामा॑णं > 2

म॒हीमू॒षु मा॒तर॑ः सु॒व्र॒ताना॑मृ॒तस्य॑ प॒त्नीम॑वसे हुवेम ।

तुवि॒क्ष॒त्राम॑ज॒रन्ती॑मु॒रूची॑ः सु॒शर्मा॑ण॒मदि॑तिः सु॒प्रणी॑तिं ॥

सु॒त्रामा॑णं पृ॒थि॒वीं द्या॑म॒नेह॑सः सु॒शर्मा॑ण॒मदि॑तिः सु॒प्रणी॑तिं ।

दै॒वीं ना॑वः स्व॒रि॒त्राम॑ना॒गस॑म॒स्रव॑न्ती॒मा रु॑हे॒मा स्व॑स्त॒यै ॥

(आप्पेअरिन् इन् ट्.श.1.5.11.5)

=====